

Verbinding verbroken, bestemming bereikt

Verbinding
verbroken,
bestemming
bereikt

Monique Hendriks

Schrijver: Monique Hendriks

Cover: Stefan Jung, Flessenpost/Groeten van ons allemaal

ISBN: 978 94 021 55693

© Monique Hendriks

Het einde der tijden

Geen vloedgolf. Geen vuurzee. Geen massavernietigingswapens. Geen bezwete, hoestende mensen die doodvermoed door geplunderde steden strompelen, hier en daar een stapeltje lijken ontwijkend, op zoek naar de laatste vacuümverpakte voedselresten van de doorgedraaide consumptiemaatschappij. Gewoon het stoppen van alle bestaan. De omtrek van de aardbol laat een dorre vlakte zien, ontdaan van alles wat leeft. De wind blaast wat stof van wat vroeger Ciudad Juarez was naar de plek die voorheen El Paso werd genoemd; de overblijfselen van één van de laatste Mexicanen steken ongehinderd de grens over naar de Verenigde Staten. De aarde draait, de wind waait, de zon gaat op en komt onder, of andersom, het doet er niets meer toe, omdat er niets of niemand is om het te horen, te zien, te voelen. Niemand zal ooit meer een poging doen het gevoel te beschrijven van de zon op je koele huid als je de zee uit stapt. Niemand zal een dergelijke beschrijving ooit nog horen, of lezen, of er door herinnerd worden aan vakanties in Frankrijk, in de caravan met je ouders, waar het twee weken lang naar gebakken spekjes rook. Niemand zal ooit meer huilen om die herinnering, omdat het daar was dat Fikkie I was weggelopen en je voor het eerst in je korte leven door iemand verlaten werd, ook al was hij 'maar' een hondje. Niemand. Niets. Gewoon het einde.

De camera zoomt in op het Massachusetts House of Correction; de stalen omheining intact. Een scharnier piept. Het beeld draait naar een opening in de omheining, afgebakend door losse scharnieren. De opening biedt uitzicht op een lege binnenplaats en een geopende deur. Een paar seconden staat het beeld stil. Dan verschijnt zij in de deuropening. Grijs, dunne haren. Haar ogen knijpt ze samen

tot smalle streepjes, verlengstukjes van haar kraaienpootjes. In de fade-out zien we nog net dat ze zich omdraait en weer naar binnen loopt.

Afstand

Op 10 maart 2010 landde mijn vliegtuig op LAX airport. Het weer was zoals de piloot het had beloofd; zonnig, aangenaam warm. De fysieke afstand tot zijn graf was nu groot genoeg om de mentale afstand wat op te rekken; ik zag hem nog steeds voor me staan, maar nu wat verder weg, ik kon hem niet meer aanraken, hij kon mij niet meer aanraken. Door mij naar een ander continent te verplaatsen had ik zijn transformatie tot herinnering in gang gezet. Het deed pijn, maar een ander soort pijn dan ik op de begrafenis in Enschede had gevoeld.

Toen zijn kist op 23 november de grond in zakte, was het koud en het regende. Om ons heen staken van zwart tot lichtgrijs in kleur variërende grafstenen uit het donkergroene gras. Ik had een witte willen nemen, maar dat mocht niet. Wat kon mij het ook schelen. Dan maar lichtgrijs. Stel je toch eens voor dat hij op zou vallen. Dat kan niet. Dat mag niet. De dood moet je wegstoppen. Niet over praten. En al helemaal geen opvallende kleur geven. Ok, het kon me wel wat schelen. Van binnen wilde ik die begrafenisondernemer op z'n emotieloze smoel timmeren, ik wilde dat geplastificeerde boek met kleurstaaltjes en grafsteenstandaarden met m'n blote handen kapotscheuren en de snippers over zijn grijze pak uitstrooien, ik wilde schreeuwen: "Grijs, grijs, waarom moet altijd alles grijs zijn, ik wil wit!" Maar van buiten zei ik: "Doe die maar dan."

Er stond niet veel meer op dan zijn naam: Mark Jansen. Wat had hij die naam gehaat. We droomden er voor de grap wel eens samen over om allebei een sekseverandering te ondergaan en daarna te trouwen, zodat hij mijn achternaam

zou mogen aannemen. Het is er nooit van gekomen. Voornamelijk omdat we dat trouwen niet zo zagen zitten.

“Levensgezel van Michelle Vorthaels”, stond er onder. Dat was voor mij niet nodig geweest, maar zijn familie vond het blijkbaar belangrijk. Liefde moet je benoemen. Dat moet op je voordeur, in het telefoonboek, achter het venstertje van de blauwe enveloppen van de belastingdienst, op de laatste pagina van elk contract dat je ondertekent, en op je grafsteen. Het benoemen van liefde, of van welke gevoelens dan ook, heb ik altijd zo banaal gevonden. Zo Hollands. Alsof we denken: “Als we het benoemen, als we er maar genoeg over praten en het overal opschrijven, dan hoeven we het tenminste niet ook nog te voelen.”

Een zwarte paraplu werd boven mijn hoofd gehouden, terwijl ik niets liever wilde dan de koude regen over mijn gezicht laten stromen. Ik wilde mijn jas uittrekken en mijn kleren laten doorweken, zodat de kou niet meer alleen van binnenuit zou komen. Ik wilde huilen. Het doet zo'n pijn om alleen te zijn als je niet alleen bent. Tientallen bevroren handen schudden met de beste bedoelingen de mijne. Een woordenstroom trok aan mij voorbij. In de weken daarna zouden de woorden blijven stromen, maar in mijn hart bleef het stil. Ik wist dat ik weg moest. In Enschede kan je niet huilen. In Enschede wordt er voor je gehuild. Ik stapte West Century Boulevard op en begon te huilen.

Drie maanden ingehouden verdriet stroomde over mijn wangen, werd verdampt door de zon, en opgenomen in de wijde blauwe lucht van Los Angeles. De lichtgrijze grafsteen zou ik nooit meer hoeven te zien. Het ging nu alleen nog maar om de herinnering aan hem, en die kon ik elke kleur geven die ik maar wilde. Mijn verdampte tranen vormden een regenboog. Ik had het gedaan. Ik was gevluht van het stille

verdriet. Hier kon ik huilen als een klein kind; met schokkende schouders, mijn hoofd in mijn nek, en zonder de angst voor het geluid dat mijn keel uitstootte.

Toen ik klaar was, pakte ik mijn koffer op – ik had speciaal voor deze gelegenheid zo'n echte oude, bruine, leren reiskoffer gekocht in een kringloopwinkel; onze Samsonites op wieltjes had ik er achtergelaten – en ik liep naar de voorste gele taxi toe. Ik nam niet eens de moeite om de laatste tranen van mijn gezicht te vegen. De chauffeur vroeg me of alles in orde was. Ik antwoordde dat ik me in lange tijd niet zo goed gevoeld had en gaf hem een glimlach. Hij nam mijn koffer aan en opende het portier voor me.

Het was een half uur rijden naar Noord Hollywood. Aan Magnolia Boulevard stapte ik uit de koele taxi terug de warme lucht van Los Angeles in. Toen ik de chauffeur wilde betalen, sloeg de paniek me om het hart. Ik had helemaal geen contant geld bij me, ik had alleen maar euro's in mijn portemonnee. De man maande me tot kalmte en zei dat hij ook creditcards aan nam. Natuurlijk, wat dom van me. Ik overhandigde hem mijn Visa, ik hoorde een paar piepjes en het was geregeld. Ik draaide me om en bekeek mijn nieuwe appartement. Het complex had twee verdiepingen. Ongeveer in het midden, op de bovenste verdieping, bevond zich appartement 16 van 10822 Magnolia Boulevard. Over de balustrade van de galerij kon ik mijn voordeur net zien. Ik keek op mijn horloge. Kwart over twee, ik was te laat. Precies op dat moment kwam er een man op me af lopen. Hij droeg een witte polo die vaal geworden was van het vele wassen. Gelukkig zat er, waarschijnlijk ook met dank aan het vele wassen, meer dan voldoende rek in de polo om zijn bierbuik af te dekken.

“Michelle Vor, ... Vort, ...”

“Vorthaels”, vulde ik aan.

“Chris Wilson.”

Zonder er verder nog woorden aan vuil te maken liep mijn huisbaas voor me uit. Hij maakte de deur die toegang verschafte tot het complex voor me open. Ik liep voor hem uit de trap op. Voor appartement 16 stond ik stil. Hij maakte de deur voor me open en gaf me een korte rondleiding. Het was een tweekamerappartement, bestaande uit een keuken *slash* TV-hoek, een slaapkamer waar gelukkig geen tweepersoons bed in stond, zodat er toch nog een beetje ruimte over was om je aan en uit te kleden, en een kleine badkamer. Op het aanrecht tekende ik het contract, ik gaf hem mijn creditcard om de eerste maand huur te innen en hij overhandigde me de sleutel. De man schudde mijn hand en liet me achter in mijn nieuwe thuis.

Ik opende mijn koffer, haalde de foto van Mark er uit en zette die midden op de zwarte salontafel, die het centrum vormde van de TV-hoek. Met zijn gezicht nog op mijn netvlies stapte ik onder de douche. Achter het rode douchegordijn was net genoeg ruimte om te staan. Bij de kleinste beweging plakte het plastic gordijn op willekeurige plekken vast aan mijn lichaam. Dus stond ik doodstil en liet ik het water zijn weg vinden. Vanaf mijn kruin verspreidde het zich over mijn lichaam, om bij mijn voeten, die als de voeten van een ballerina tegen elkaar aan op het doucheputje stonden, weer bij elkaar te komen. In het warme water begonnen de tranen weer te stromen. Ik weet niet hoe lang ik heb staan huilen voordat ik bedacht dat ik geen handdoeken had meegenomen uit Enschede. Ik spoelde de laatste tranen van mijn gezicht en draaide de kraan dicht. Even wist ik niet goed wat te doen, maar ik realiseerde me dat het vanzelf wel op zou drogen. Ik moest gewoon even geduld hebben.

Het shirt dat ik had aangetrokken, plakte aan mijn lijf, terwijl ik over Magnolia Boulevard zweefde op zoek naar een toko

waarvan ik misschien enigszins kon verwachten dat men er handdoeken zou kunnen kopen. Over het algemeen gaven de beschrijvingen op de vierkante gebouwen, die van een afstand gezien wel wat weg hadden van op hun zij gekantelde blokkendozen waar alleen rechthoekige vormen doorheen pasten, aardig duidelijk weer wat er in de gebouwen aan waar en services te krijgen was: Riverton Liquors, Bamford Liquor & Delicatessen, Penske Truck Rental, Benny's Independent Mercedes, Hollwood Hair and Nails, Advanced Liquidators Office Furniture, Porcelain & Fiberglass Maintenance, Euphoria Pet Salon. Ter hoogte van Cahuenga Boulevard had een barkeeper met een eenvoudig gevoel voor humor zijn tent No Bar genoemd. Ik besloot mijn geluk te beproeven in een zaak die Ralphs heette. Waarschijnlijk werd daar zo'n grote verscheidenheid aan goederen verkocht dat Ralph had besloten om zijn blokkendoos maar gewoon naar zichzelf te vernoemen.

Ik liep door de automatische schuifdeuren naar binnen. Het bleek een soort supermarkt te zijn. De koele lucht duwde mijn geest terug mijn lichaam in. Ik stond weer met beide benen op de grond. Met een helderheid die ik al maanden niet meer had ervaren, liep ik de winkel door. Ik nam een fles Pepsi en een pizza mee. Toilet papier had ik ook nodig. Tampons? In gedachten probeerde ik de rechthoekige strip van de pil voor me te zien, maar ik kon me niet herinneren hoeveel er nog in zaten. Voor de zekerheid maar een pak meenemen dan. Verder nam ik nog een scheermesje mee en een pak Chewy Trail Mix Bars waarvan ik hoopte dat het muesli-repen zouden zijn. Naast een enorme variatie aan Gatorade producten vond ik gelukkig ook nog een pak handdoeken. Met mijn handen vol liep ik naar de kassa waar ik blij verrast werd door het bedrag dat in groene letters op het scherm verscheen. Ik rekende de 9 dollar en 85 cent af met mijn creditcard, propte alles behalve het toilet papier in

een bruine, papieren zak en liep terug naar buiten. De papieren zak klemde ik met mijn rechterhand tegen mijn klamme shirt aan. Het pak toiletpapier had gelukkig wel een handvat en bungelde losjes aan mijn rechterhand. Enigszins trots op mijn eerste geslaagde onderneming op dit nieuwe continent begaf ik mij zo op de weg terug naar mijn appartement.

In de keuken, die werd overheerst door een enorme knalrode koelvriescombinatie, stond een zwart fornuis met een oven. Best stijlvol eigenlijk. Nadat ik de pizza in de oven had gedaan en gulzig een flink aantal slokken had gedronken uit de twee-liter fles Pepsi, plofte ik neer op de eveneens rode tweezitsbank. Marks ogen keken me door het glas van het fotolijstje aan. Ik sloot mijn ogen en ineens zaten we weer samen op een terras in Italië. Hij deed een poging iets in het Italiaans te bestellen. Toen de ober hem na de derde keer nog niet begreep, mimeerde hij wanhopig een glas bier en sprak met overdreven articulatie de drie letters van het woord “due” uit. Iets waartoe hij in de laatste weken van zijn te korte leven niet meer in staat zou zijn geweest. De ober keek van hem naar mij, kwam tot de conclusie dat wij inderdaad met zijn tweeën waren en sprak de woorden “Ah, you wante two birra”, waarop Mark “si” antwoordde. Toen de ober wegliep, pakte hij lachend mijn hand. Ik zag zijn hand in de mijne, rustig, kalm, maar ik kon hem niet meer voelen. Het gepiep van de oven vaagde het beeld langzaam weg. Ik schoof Mark aan de kant en zette de tv aan. Met mijn bord op schoot at ik langzaam de pizza op. De honger won het van de knoop in mijn maag. Bovendien had ik gedurende de afgelopen maanden al geleerd dat niet eten ook niet de oplossing was. Een herhaling van Saturday Night Live met Jim Carrey verlichtte de misselijkheid. Om negen uur lokale tijd nam ik Mark mee naar de slaapkamer.

Sleutel

Ik had me nooit afgevraagd waar de sleutel voor was. Er waren slechts twee dingen die ik bij me droeg als herinneringen aan mijn vader. Één ervan was de sleutel, die ik aan een ketting om mijn nek droeg. De andere was zijn achternaam: Taylor. Mijn pleegouders hadden me zijn naam niet willen ontnemen. Ook al leverde het ons regelmatig problemen op: Samantha Taylor, dochter van Harriet en John Smith. James Taylor, mijn echte vader, had me de sleutel gegeven vlak voordat hij voor mijn ogen werd vermoord. Van onder het bed kon ik nog net zijn hals zien, hoe die werd doorgesneden met een gigantisch zwaard. De sleutel had een afdruk in mijn kleine hand achtergelaten, zo hard had ik me er aan vast gegrepen. Mijn pleegouders begrepen dat het een belangrijk symbool voor me was en kochten de halsketting voor me, zodat ik hem nooit meer los zou hoeven laten. Ik had er nooit bij stilgestaan dat de sleutel wellicht ook iets zou kunnen openen. Totdat ik begon te dromen, ik was 13 jaar oud, over de moord. Ik had nog nooit over zijn moord gedroomd, en nu ineens droomde ik elke nacht over dat afgehakte hoofd op de grond. Na een week begon het me op te vallen dat zijn lippen nog bewogen. Minuscule bewegingen, die in de week die erop volgde elke nacht groter werden. In de nacht van 11 op 12 december, ik was nu al drie maanden over hem aan het dromen, hoorde ik gefluister. Hij probeerde me iets te zeggen, maar ik kon hem niet verstaan. Ik vertrouwde er op dat, zoals ook de bewegingen van zijn lippen groter waren geworden, het gefluister zou toenemen in volume. In de nacht van 14 op 15 december kon ik hem luid en duidelijk verstaan. “Drie, nul, acht, vijf, drie, nul, acht, vijf, drie, nul, acht, vijf.” Die vier getallen bleef hij de hele nacht herhalen.

De volgende dag spijbelde ik van school. Ik nam de bus naar Lewistown, Montana, waar ik met mijn vader gewoond had tot aan de dag dat hij mij de sleutel gaf. Nu had hij me weer iets gegeven. Vier getallen. Een boodschap, die in Great Falls, waar ik met mijn pleegouders woonde, geen betekenis had. Ik wist dat ik naar Lewistown moest afreizen, omdat mijn pleegouders me er het huis van mijn vader hadden laten zien toen ik acht jaar oud was. We hadden zelfs aangebeld, in de hoop dat we het van binnen zouden kunnen zien, maar de nieuwe bewoners waren niet thuis. Nu stond het te koop. Het leek er op dat de bewoners al waren vertrokken; door het raam zag ik de enorme kersenhouten boekenkast die de gehele achterwand besloeg. Hij was leeg. Er stonden verder geen meubels meer in het huis. In de keuken stond de koelkast open. Ook die was leeg en er brandde geen licht. Het was rustig in het dorp. De kinderen zaten op school en de ouders op kantoor. Ik liep naar de voordeur en opende die met behulp van de creditcard van mijn pleegvader, waarmee ik ook de busreis betaald had. Op YouTube had ik gezien hoe je een slecht beveiligd huis gemakkelijk kon binnenkomen door een plastic pasje tussen de deurpost en de deur te steken, ter hoogte van de klink. Ik duwde het pasje een stukje naar links, waardoor ik de vergrendelpal naar rechts kon houden, terwijl ik de deur aan de deurknop open trok.

Eenmaal binnen trok ik de deur achter me in het slot. Ik ging in het centrum van de huiskamer staan, met mijn rug naar de deur, en liet het beeld op me inwerken. Aan de linkerkant was een open keuken met een raam boven het aanrecht. Rechts van me en links achter me nog twee ramen. Recht voor me de muur die door de boekenkast werd bedekt. Een vage herinnering aan de boekenkast kwam bovendrijven. Mijn vader tilde me op, zodat ik net bij de op één na bovenste plank kon. Daar stond een rij boeken met dezelfde letters op de rug. Ik kon ze toen nog niet lezen, maar nu zie ik ze helder

voor me: een hoofdletter 'M', een 'b', een 'a', een 'k' en een 'i'. Mbaki. Ik had er met mijn nog onvolgroeide handjes een zwaar boek uit gepakt. Op de kaft zag ik een foto van een kerk. Boven de toegangsdeuren hing een enorme afbeelding van een oog. Was dit een hint geweest van mijn vader? Wilde hij dat ik me dit moment later zou herinneren? Had hij iets verborgen in de boekenkast, op de plek waar toen het zware boek met de foto van die vreemde kerk had gestaan? Ik zette mijn voet op de onderste plank van de boekenkast. Met mijn rechterhand greep ik de zijkant van de kast beet en met mijn linker hield ik me vast aan de planken, terwijl ik plank voor plank naar boven klom, totdat ik de bovenkant van de op één na bovenste plank kon zien. Ik zag niets bijzonders. Met mijn hand tastte ik de plank af, de zijkant van de kast, en de achterkant. Ik voelde niets. Ik klom omhoog, naar de bovenste plank. Daar herhaalde ik de oefening. Weer niets. Zo betastte ik de hele boekenkast. Teleurgesteld zette ik uiteindelijk mijn voeten weer op de grond. Ik keek om me heen. Ik trok alle keukenkastjes open. Niets. Ik keek omhoog. Het plafond was van beton. In de houten vloer was geen losse plank te bekennen. De muur klonk nergens hol. Hier was niets verborgen. Teleurgesteld verliet ik het huis. Ik liep het grindpad af en keek nog één keer om. Ik was zo ver gekomen. 105 mijl. Ik had twee uur in de bus gezeten. Ik kon niet naar huis gaan nu. Doelloos zwierf ik door de straten van Lewistown. Hier en daar prikkelde een beeld mijn geheugen. Maar ik kon de link niet leggen met de vier getallen; drie, nul, acht, vijf.

Ik liep langs een meertje. Hadden we hier ooit samen gewommen, mijn vader en ik, met roze zwemvleugeltjes? In het noorden van het dorpje zag ik een park, met ernaast een begraafplaats. Ik liep een stuk langs een riviertje op en toen weer richting het zuiden. Weer zag ik een park met een begraafplaats ernaast. Zo groot was het dorp toch niet? Het

leek wel of hier meer doden dan levenden woonden. Verder richting het zuiden kwam ik een klein kerkje tegen. St. Paul's. Een bescheiden, Lutherse kerk. Ging ik vroeger met mijn vader naar de kerk? Was hij gelovig? Had hij dat aan mij door willen geven, maar is hij daarvoor te vroeg gestorven? Ik ben niet gelovig. Tenminste, ik geloof niet in een god. Ik geloof in de mens. Ik geloof dat de mens tot wonderen in staat is, dat wil zeggen, tot meer dan hij zelf mogelijk acht, als hij er maar in gelooft. Kijk naar de droom van mijn vader. Het lijkt alsof hij vanuit zijn graf met mij communiceert. Maar hij is niet degene die het communicatiekanaal heeft geopend. Ik heb mij, na 8 jaar, eindelijk opengesteld voor de herinnering aan zijn dood. En dat heeft meer herinneringen uit mijn jonge leven met zich mee gebracht. Zoals de herinnering aan het boek met de kerk met het enorme oog boven de toegangsdeuren. Een grote kerk, maar toch bescheiden, zoals deze. Maar de toegangsdeuren van deze kerk worden bewaakt door een simpel kruis, geen groot oog. Ik keek door een van de ramen naar binnen. Het was er simpel; de muren waren wit geverfd en er stonden een paar bankjes en een altaar. Het had wel wat weg van een woonkamer. Heel anders dan de kathedraal in Great Falls, waar mijn pleegouders mij 5 jaar geleden mijn eerste communie hadden laten doen, omdat ze alle opties voor me wilden openhouden. Vorig jaar moest ik zelf beslissen of ik ook mijn vormsel wilde doen. Vandaar dat ik zeker wist dat ik niet gelovig was: ik had het niet gedaan. Ik zou willen dat ik wist of mijn vader die keuze zou kunnen waarderen. Ik kon me geen gesprekken over god herinneren. Een andere herinnering kwam wel mijn gedachten binnenwandelen, via mijn neus. Mijn maag rommelde een antwoord op de geur van Subway broodjes. Het was lunchtijd. Ik liep naar binnen en met de creditcard van mijn pleegvader bestelde ik een Meatball Sub. In mijn herinnering waren de broodjes groter. Maar ik was hier dan ook vooral vanwege mijn honger naar herinneringen, en die

honger werd door het broodje met sappig vlees, zoete saus en gesmolten kaas gestild. Want ineens zag ik het helder voor me; een kamer vol met kluisjes, genummerde kluisjes. Ik vroeg aan het stel aan de tafel naast me waar ik een kluisje zou kunnen huren. “Oh, dat kan bij Northwest Farm Credit Services, dat is hier recht tegenover”, en de man en vrouw wezen gezamenlijk naar de westelijke muur van de Subway. Ik bedankte het stel, at snel nog een hap van mijn broodje en rende de Subway uit, de zojuist uitgestrekte armen van het stel volgend. Honderd meter verder stond ik voor een wit gebouw. “Northwest Farm Credit Services”, stond er op de gevel. Ik rende de bank in. “Kluisnummer drieduizendvijfentachtig”, bracht ik naar adem happend uit. De baliemedewerkster keek me met achterdocht aan. In mijn enthousiasme pakte ik haar hand, ik keek haar indringend aan en smeekte: “Alstublieft, het is erg belangrijk voor me.” Dat leek invloed te hebben. Haar achterdocht verdween, vrij abrupt zelfs. Ik dacht er destijds niet veel van. Een beetje vreemd was het wel; ik zag zelfs een traan in haar ooghoek verschijnen. Het was pas vele jaren later dat ik zou ontdekken wat er die dag met haar gebeurde, en met mij.

Hardlopen

De volgende ochtend voelde ik me herboren. Ik stond op met een daadkracht die ik lang niet gevoeld had. Fluitend nam ik de foto van Mark mee naar de keuken. Mijn ontbijt bestond uit Pepsi met Chewy Trail Mix bars – het waren inderdaad mueslirepen en ze smaakten prima. In mijn hoofd maakte ik een lijstje van wat me vandaag te doen stond. Het eerste was pen en papier kopen om de rest van het lijstje op te schrijven. En misschien magneten, zodat ik dit soort lijstjes gezellig op de knalrode koelkast zou kunnen hangen. Verder had ik een laptop nodig, en internet, en een telefoon, met een Amerikaanse simkaart erin, en een baan om dit alles te kunnen betalen.

In een paar uur tijd liep ik met een flink aantal plastic tasjes over straat, gevuld met pennen in alle kleuren van de regenboog, papier met lijntjes, zonder lijntjes, en van verschillende formaten, A4 is handig voor thuis, A6 is handig voor in je tas, o ja, tassen, had ik ook gekocht, in verschillende formaten, een weekendtas, een rugzak en een handtas, magneetjes, een nieuw jasje, had ik niet nodig, maar vond ik gewoon leuk, een stoere rode laptop, past goed bij mijn nieuwe interieur, een smartphone, een mp3-speler, voor tijdens het hardlopen, o ja, en een hardloop outfit, ook essentieel, niet zo'n strakke legging en zo'n nauwsluitend hemd, maar gewoon een lekker zittende sportbroek en een shirt, en het belangrijkste: goede schoenen, en ik had ook nog een paar leuke gympen gevonden voor onder een spijkerbroek, die had ik ook maar meegenomen. Toen ik thuiskwam met deze nieuwe aanwinsten was ik blij als een kind dat voor zijn verjaardag een berg nieuw speelgoed heeft gekregen, maar tegelijkertijd schaamde ik me voor het enorme bedrag dat ik had uitgegeven en ik wist diep van

binnen dat ik de belangrijkste taak van de dag had uitgesteld. Ik moest een baan vinden, een agent die audities voor me zou kunnen regelen. Het moest niet moeilijk zijn. De ArteZ toneelschool in Zwolle waaraan ik vijf jaar eerder was afgestudeerd, nam slechts 10 studenten per jaar aan en naast een tiental grote theaterproducties had ik ook een waslijst aan commercials op mijn cv staan. Nu verhuis je natuurlijk niet van Enschede naar Hollywood om in commercials te gaan spelen, maar er moest toch brood op de plank komen, of in mijn geval Chewy Trail Mix bars.

Dus ik zette mijn laptop aan het werk en ging op zoek naar agencies. Natuurlijk moest er nog van alles geïnstalleerd en geïntialiseerd worden. Geef uw gebruikersnaam op. Ik gaf mijn voornaam op. Dat mocht niet, die bestond al. MichelleV dan? Nee, bestond ook al. Voor- en achternaam. Voornaam streepje achternaam. Wachtwoord. Nee, dat is te kort. Te makkelijk. Je mag niet je gebruikersnaam als wachtwoord nemen. Ook geen gedeelte uit je gebruikersnaam. Ok, dan gebruik ik Marks naam. Er verschijnt een balkje dat tergend traag gevuld wordt. En als dat balkje eindelijk vol is, weer een nieuw balkje. Toen mijn irritatie over het rotapparaat een grens dreigde te bereiken die zowel voor mijzelf als voor het apparaat niet veel goeds voorspelde, trok ik de prijskaartjes van de sportbroek en het shirt af en rende ik naar buiten. Ik vergat bijna mijn sleutel mee te nemen; ik bedacht me net op tijd, vlak voordat ik de deur in het slot wilde trekken. Omdat de laptop nog niet werkte, en ik dus geen Google Maps kon gebruiken om een goede route te zoeken, had ik geen idee waar ik het beste heen kon rennen. Ik deed maar wat. Door die stomme laptop had ik ook nog geen muziek op mijn mp3-speler kunnen zetten, voor onderweg, om mijn ritme te bepalen. Het werd een erg verwarrende run. Ik rende een paar blokken langs de brede wegen, hier en daar een voetganger ontwijkend, maar nergens zag ik een park. Dit

ging niet de goede kant op, de irritatie verergerde alleen maar. Ik besloot de zoektocht naar een park op te geven en versnelde. Dan maar een tochtje over het voetpad vandaag. Het duurde niet lang voordat ik in een trance raakte. Ik weet niet hoe ver ik gelopen had, voordat ik me realiseerde dat ik dezelfde afstand ook nog terug moest afleggen. De irritatie was weggezakt. Ik keerde om en ontspannen zette ik de weg terug in.

Nu de rust in mijn hoofd was wedergekeerd, overwon ik de irritaties omtrent het 'opstarten' van de laptop en na een uurtje klikken, af en toe iets invullen en voornamelijk wachten, was het dan eindelijk zover. Ik was verbonden met het internet. Ik ontdeed een blok A4-papier van het plastic en haalde een blauwe BIC pen uit zijn verpakking. Ik maakte een lijst met telefoonnummers van agencys en nam me ten strengste voor de volgende dag niets anders te doen, totdat ik ze allemaal had gebeld.

De volgende ochtend prees ik mezelf gelukkig dat de smartphone wel al in de winkel gebruiksklaar was gemaakt. Ik belde alle agencys en maakte afspraken. Niet iedereen bleek geïnteresseerd in 'mijn soort talent', maar ik had ook niet anders verwacht. In de meeste Hollywoodfilms spreken alle rollen accentloos Amerikaans Engels, een afwijking daarvan is een statement en dan niet het soort statement dat in Hollywood de overhand heeft. Na tien gesprekken had ik nog vijf opties open staan. Ik besloot uiteindelijk voor William Morris Endeavor te gaan. Zij representeren acteurs als Ben Affleck, Matt Damon, Kevin Spacey en Catherine Zeta-Jones, maar hebben ook een afdeling 'aanstormend talent'. Mijn agent werd Rob, die wat ervaring had met internationale acteurs. De eerste maanden zou ik vooral commercials doen en Rob huurde voor mij een coach in, zodat ik kon werken aan mijn accent. Ik bouwde een routine

op die me rust gaf. 's Ochtends ging ik hardlopen in North Hollywood Park, vijf rondjes – ik zag op Google Maps dat als ik die eerste avond in plaats van rechtsaf, linksaf was gegaan, ik in een halve kilometer een parkje tegen zou zijn gekomen. 's Middags deed ik audities of had ik opnames en werkte ik met mijn coach. 's Avonds verkende ik de buurt door elke avond een ander restaurantje te zoeken en door elke avond in een andere bar nog wat te gaan drinken. Ik sloot de avonden af door nog even tv te kijken met Mark.

Na een paar weken verkenning had ik drie favoriete bars geselecteerd. Als ik behoefte had aan gezelschap om de eenzaamheid te verdrijven, ging ik naar No Bar, vanwaar ik naar huis kon rollen indien nodig. Als ik behoefte had aan gezelschap om me eenzaam te voelen, ging ik naar de iets verder gelegen Cobra bar, waar de bezoekers me over het algemeen met rust lieten, omdat ze het druk genoeg hadden met elkaar. De derde favoriet was The Good Nite, waar ik kennis had gemaakt met een aantal collega-acteurs en -actrices met wie ik tips voor audities deelde.

In No Bar en The Good Nite lukte het me soms om Mark voor eventjes te vergeten. Maar 's nachts was hij altijd bij me. 's Nachts zat hij in het publiek en gooide bloemen op het podium. De avond van de voorstelling was altijd mijn avond. "Op de avond van de voorstelling, niets dan lof en alcohol." De dag erna wachtte hij geduldig tot na onze tweede kop koffie, dan was het tijd voor zijn monoloog. Dan rafelde hij het stuk uiteen in de kleinste details en van elk detail specificeerde hij precies wat hij er goed aan vond en wat niet. Tegen de tijd dat meneer de recensent een half uur het woord had gehad, was ik het luisteren vaak beu en ging ik tegen hem in. Soms voor de gein, soms omdat hij naar mijn mening te negatief was, of juist te positief. We kregen wat anderen vaak omschrijven als 'ruzie'. Stemverheffen werd in Enschede

maatschappelijk veroordeeld, maar wij genoten ervan. Zo'n middag zondigen eindigde dan ook steevast in een potje 'buitenechtelijke' seks – we waren immers niet getrouwd - waar we dan vaak ook weer om veroordeeld werden. Of misschien wel benijd. Hoe dan ook, of we nu werden veroordeeld of benijd, in Enschede hadden de mensen een mening over ons, wij deden er toe, wij lééfdén.

Als ik uit zo'n droom ontwaakte, dan gierde het verlies weer door mijn lijf. Hardlopen deed ik dan ook niet alleen om mijn conditie op peil te houden, het was pure noodzaak. De vijf rondjes North Hollywood Park, elk twee kilometer lang, gebruikte ik om mijn emoties te ordenen. Twee kilometer verdriet, twee kilometer woede, twee kilometer voorzichtige hoop en dan weer twee kilometer woede om de hoop. Want hoop mocht ik niet hebben. Niet zonder hem. Hij was het beste wat me ooit was overkomen. Dat mocht ik nooit vergeten. Dat was ik aan hem verschuldigd. Ik benijdde de mensen om me heen die nog een potentieel leven met hun zielsverwant voor zich hadden. Ik had het mijne al gehad. Kort maar krachtig. Twee kilometer melancholie. De laatste halve kilometer terug over Magnolia Boulevard gooide ik er alles uit wat er nog in zat. Daarna voelde ik me leeg, stabiel.

Proefschrift

“Kom maar mee”, zei de baliemedewerkster van Northwest Farm Credit Services. Ze stond op en leidde me naar de kamer met de kluisjes uit mijn herinnering. “Neem zoveel tijd als je nodig hebt”, fluisterde ze me toe. Ze sloot de deur achter me en draaide hem op slot. In de hoek van de kamer vond ik kluisnummer drieduizendvijfentachtig. Mijn hand zocht achter in mijn nek naar de sluiting van de ketting en opende die. Ik stopte de sleutel in het sleutelgat in het midden van het kluisje en draaide hem naar links. Ik hoorde een palletje verschuiven aan de bovenkant, langs de lange zijde van het kluisje. Het was meer een soort lade. Nadat ik een klik hoorde, kon ik de lade naar me toe schuiven. Ik schoof hem uit de muur en legde hem op de tafel in het midden van de kamer. Er zat niet veel in. Een pak papier, vijf paspoorten en een rechthoekig, zwart plastic doosje, met in het midden een venster waardoor een opgerold zwart lint te zien was. Ik bestudeerde het zwarte doosje, maar kon niet ontdekken wat het was. Er leek geen manier te zijn om het te openen zonder het stuk te maken. Ik opende één van de paspoorten. Het paspoort droeg een foto van mij als peuter. Maar er stond de naam “An Dryver” in, terwijl ik Samantha Taylor heet. Mijn ouders hebben me verteld dat ze mijn naam niet veranderd hebben. Samantha Taylor was de naam die op het paspoort stond dat ik in mijn broekzak had, toen de politie me vond. Hebben ze gelogen? Ik kon het me niet voorstellen. In mijn beleving waren mijn pleegouders de meest eerlijke, open mensen die ik kende. Maar de peuter op de foto herkende ik toch duidelijk als mezelf. Ik had genoeg vakantie filmpjes, kerstvoorstellingen en verjaardagsplakboeken gezien waarin ik er precies zo uit zag. Ik zou ook een tweelingzus kunnen hebben, maar waarom zou zij dan een andere achternaam hebben? Of een look-a-like, maar dan

zou het wel erg toevallig zijn dat ik haar paspoort vind in een kluis waarvan mijn vader mij de sleutel heeft gegeven. Zo probeerde ik de meest logische verklaring zo lang mogelijk weg te redeneren, totdat ik hem echt niet langer meer kon ontkennen: dit paspoort was waarschijnlijk vals.

De andere vier paspoorten droegen ook mijn peuterfoto, de namen die er bij stonden had ik wel gelezen, maar ik was ze direct weer vergeten. Wellicht was het een soort verdedigingsmechanisme; als ik het me niet kon herinneren, dan was ik niet medeplichtig. Ik kon me wel herinneren dat één van de paspoorten uit Swaziland afkomstig was. Ik veegde de paspoorten grondig schoon met de mouw van mijn trui, om geen vingerafdrukken achter te laten. Dat had ik wel vaker in films gezien, ik kon alleen maar hopen dat het in het echt ook zo werkte. Daarna pakte ik op dezelfde manier, met mijn handen in de mouwen van mijn trui, het pak papier uit de lade en legde het op de tafel. “De kunst van het leven”, stond er, in grote, rechte letters midden op de bovenste pagina. Eronder stond: “Door Adam Cooper” en daaronder weer “Academisch proefschrift ter verkrijging van de graad van doctor aan de Universiteit van Swaziland”. Met veel gedoe kon ik de titelpagina met mijn mouw wat opzij schuiven, zodat ik de introductie kon lezen.

God komt niet uit de hemel. Hij heeft de aarde en de mens niet gecreëerd. Hij is hier op aarde geboren. Hij heeft een vader en een moeder, en broers en zussen. Zoals de heilige drie-eenheid specificceert; de Vader, de Zoon en de Heilige Geest zijn drie personen in één substantie. Een wens die Christenen hun pasgeborenen traditioneel meegeven door ze te dopen. Leef 'in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest'. Een verkeerde interpretatie van die wens heeft ons op het

verkeerde pad gezet. 'Gewoon jezelf zijn', is nu het credo. Het credo dat ons te gronde zal richten. Maar het is nog niet te laat. In deze thesis zal ik laten zien hoe 'God' met zijn familie op aarde, nee, ik moet zeggen mét de aarde leeft in de traditie van de heilige drie-eenheid, op de manier waarop die bedoeld was: 'jezelf, de ander en de omgeving'. Door jezelf open te stellen, niet alleen voor jezelf en je eigen diepste verlangens, maar ook voor die van de mensen om je heen en je omgeving, door deze drie 'personen' in jezelf (in één substantie, één lichaam) te verenigen, kun je een intens gevoel van 'zijn' ervaren, waarin alles helder en duidelijk is, waarin je de wereld begrijpt, waarin je de zin van het leven inziet. De Trinity zelf noemen het perichoresis; wederzijdse bewoning. Een vrouw vertelde me (vrij vertaald): 'Wat je doet is, je laat de zielen van de anderen en van je omgeving toe om in jouw lichaam te wonen, en zij doen dat ook voor jou, en dan kan je precies zien en voelen wat die ander ervaart, hoe het is om de ander te zijn, hoe het is om een boom te zijn, of een koe.' Toen ik haar daarop vroeg of ze daar dan gelukkig van werd, antwoordde ze: 'Wat is dat, geluk?'

Ik zag er geen kwaad in om dit uit de kluis te halen en mee naar huis te nemen om het op mijn gemak in zijn geheel te lezen. Maar toen ik het pak papier bij elkaar pakte om het in mijn tas te stoppen, zag ik op de titelpagina een tweede naam staan. De naam die ik in mijn vaders boekenkast had zien staan. "Promotor: Prof. Dr. Mbaki", stond er. Waarom had mijn vader dit werk in een kluis gestopt? Hij zal er vast een reden voor gehad hebben. Ik nam het zekere voor het